

FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO BEI FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO PREVENCIJOS JONAVOS RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos rajono socialinių paslaugų centre (toliau- Centre) Fizinio ir psichologinio smurto prieš paslaugų gavėjus ir finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos procedūrų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato, kaip Centras vadovaujasi prevencijos ir intervencijos priemonių sistema ir laikosi: Darbo tvarkos taisyklių, Centro paslaugų gavėjų teisių chartijos, Etikos kodekso, Paslaugų gavėjų saugos ir sveikatos užtikrinimo plano, Asmens duomenų apsaugos tvarkos nuostatų. Centras, kuria saugią nuo fizinio ir psichologinio smurto bei finansinio piktnaudžiavimo aplinką, užkirsdamas kelią bet kokiam smurtui ir finansiniam piktnaudžiavimui, kad paslaugų gavėjai jaustųsi saugūs Centre ir jo padaliniuose.

2. Prevencijos tikslas – išvengti ar sumažinti rizikos faktorius Centre, kurie gali prisidėti prie Smurto prieš Centro darbuotojus, paslaugų gavėjus ir jų artimuosius naudojimo ir didinti apsauginius veiksmus, susijusius su paslaugų teikimu.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Fizinis smurtas** – tiesioginiai ar netiesioginiai tyčiniai fiziniai veiksmai prieš Centro darbuotojus, paslaugų gavėjus, ir (ar) jo artimuosius, taip pat fizinės bausmės, sukeliančios asmeniui skausmą, darant žalą arba keliant pavojų jo gyvybei, sveikatai, ar žalą garbei ir orumui.

3.2. **Psichologinis smurtas** – nuolatinis Centro darbuotojų, paslaugų gavėjų ir (ar) jų artimųjų teisės į individualumą pažeidinėjimas, asmens žeminimas, patyčios, gąsdinimas, asocialaus elgesio skatinimas ar kitokia nefizinio kontakto elgsena, daranti žalą arba kelianti pavojų asmens gyvybei, sveikatai, ar žalą garbei ir orumui.

3.3. **Finansinis piktnaudžiavimas** - disponavimas turtu be įgaliojimo, pinigų ar daiktų pasisavinimas, neteisėtas paslaugų gavėjų asmeninių lėšų panaudojimas ir kt.

3.4. **Smurto prevencija** – tinkamų priemonių parinkimas ir vykdymas, skirtas fizinio ir psichologinio smurto rizikai mažinti.

3.5. **Finansinio piktnaudžiavimo prevencija** – finansinio piktnaudžiavimo riziką mažinančios priemonės.

3.6. **Smurto intervencija** – Centro darbuotojų veiksmai, nukreipti į fizinio ir psichologinio smurto stabdymą.

II SKYRIUS

SMURTO IR FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

4. Fizinio ir psichologinio smurto prevencijos procedūros:

4.1. Centro darbuotojai pasirašytinai supažindinami su Etikos kodeksu, Paslaugų gavėjų teisių chartija, Centro vidaus tvarkos taisyklėmis ir teikdami paslaugas užtikrina paslaugų gavėjų garbę ir orumą;

4.2. Centro darbuotojams, kiekvienais metais organizuojamas susirinkimas, kuriame aptariama ir diskutuojama fizinio ir psichologinio smurto prevencijos temomis;

4.3. esant konfliktui paslaugų gavėjo su darbuotoju, Centro padalinio vadovas organizuoja individualius pokalbius su konfliktuojančiais asmenimis;

4.4. darbo su paslaugų gavėju metu darbuotojas savarankiškai įsivertina asmeninį saugumą;

4.5. esant nesaugiai situacijai darbuotojas nedelsdamas informuoja Centro padalinio vadovą, kuris organizuoja situacijos aptarimą dėl darbuotojo saugumo užtikrinimo ir tolimesnio darbo su paslaugų gavėju;

4.6. Centro darbuotojai konsultacijų metu ugdo paslaugų gavėjų konfliktų valdymo, streso įveikimo, bendravimo įgūdžius, kurie padeda išvengti fizinio ir psichologinio smurto.

5. Finansinio piktnaudžiavimo prevencija:

5.1. Centro darbuotojams draudžiama paslaugų gavėjams skolinti ar iš jų skolintis pinigų, turėti kitokių turtinių sandėrių ar susitarimų su paslaugų gavėjais;

5.2. Centro darbuotojai paslaugų gavėjus konsultuodami ugdo jų finansinio raštingumo įgūdžių, šeimos biudžeto planavimą.

III SKYRIUS INTERVENCIJA SMURTO ATVEJ AIS

6. Centro darbuotojai, turintys informaciją apie galimus fizinio ar psichologinio smurto atvejus nedelsiant reaguoja:

6.1. įvertinę situacijos pavojingumą ir nesant galimybei sustabdyti smurtautojo, nedelsiant kreipiasi į Bendrąjį pagalbos centrą Tel. Nr. 112;

6.2. pagal poreikį ir galimybes laukiant specialiosios tarnybos specialistų teikiama pirmoji pagalba nukentėjusiajam asmeniui, laikantis 112 specialistų nurodymų.

7. Stabilizavus situaciją ir suteikus pirmąją pagalbą nukentėjusiam asmeniui, Centro darbuotojai nedelsiant raštu, telefonu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis informuoja apie atvejį praneša Centro direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

8. Centro direktorius ar jo įgaliotas asmuo:

8.1. apie smurto atvejį praneša smurtą patyrusio paslaugų gavėjo šeimos nariams;

8.2. tais atvejais, kai smurtauja ar smurtą patiria vaikas, apie įvykusį ar įtariamą smurto atvejį pranešama Vaiko teisių apsaugos skyriui;

8.3. tais atvejais, kai smurtauja ar smurtą patiria Centro darbuotojas, apie įvykusį smurto faktą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną, pranešama policijai;

8.4. imamasi priemonių, kad smurtą patyrę Centro darbuotojai, paslaugų gavėjai ir jų šeimos nariai turėtų galimybę neatlygintinai gauti psichologinę pagalbą.

9. Centras organizuoja: Centro darbuotojų, paslaugų gavėjų švietimą apie veikas, kurios laikomos smurtu artimoje aplinkoje, šių veikų teisinės pasekmės ir atsakomybės už jų padarymą neišvengiamumą.

IV. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10.Šis Aprašas gali būti peržiūrimas ir jei reikia, atnaujinamas ar papildomas ne rečiau kaip kartą per metus arba pasikeitus šio Aprašo reguliavimo srities imperatyviems teisės aktams.

11.Šis Aprašas yra privalomas visiems Centro darbuotojams, centro paslaugų gavėjams ir jų šeimos nariams.

12.Darbuotojai su šiuo Aprašu yra supažindinami pasirašytinai arba elektroninėmis ryšio priemonėmis ir įsipareigoja jo laikytis. Šio Aprašo pažeidimai gali būti laikomi darbo pareigų pažeidimais, už kuriuos gali būti taikoma atsakomybė numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

13.Paslaugų gavėjai ir jų šeimos nariai su šiuo Aprašu yra supažindinami jiems patogia forma. Šio Aprašo pažeidimai gali būti laikomi Centro vidaus tvarkos taisyklių pažeidimais, už kuriuos gali būti taikoma atsakomybė.

14.Apraše neaptarti klausimai sprendžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais.